

Samenwerken in de regio; kentering door Corona

mei 2020

Elektronische gegevensuitwisseling is essentieel in het gezamenlijk bestrijden van het coronavirus. Kies voor een regionale aanpak en schaalbare technologie.

Ons land staat volledig in het teken van het coronavirus. Er is hard gewerkt aan het opschalen van de IC-capaciteit en er zijn speciale corona-afdelingen ingericht. Ook heeft zich tijdens de piek in ziekenhuisopnames een situatie voorgedaan, waarin ziekenhuizen de grenzen qua bedden capaciteit hadden bereikt, waardoor overplaatsingen hard nodig waren.

Tijdige beschikbaarheid van gegevens is in een crisissituatie van groot belang. Wij signaleren vier kritieke momenten van gegevensuitwisseling. Deze momenten zijn:

- De opname van de patiënt;
- De selectie van een overdrachtsinstelling;
- De overdracht van de patiënt tussen ziekenhuizen;
- Het ontslag van de patiënt.

De fundamenten voor elektronische gegevensuitwisseling zijn gelegd

Al lange tijd wordt in Nederland gewerkt aan de elektronische uitwisseling van gegevens. Er zijn onder andere vanuit de zorgsector programma's gestart ter ondersteuning van de standaardisatie van gegevensuitwisseling, zoals het programma 'Registratie aan de Bron' en het programma 'Medicatieproces'.

De Basisgegevensset Zorg, met daarin de belangrijkste medische gegevens van een patiënt, is ontwikkeld en is omarmd als landelijke standaard.

Daarnaast is begin maart jl. het conceptwetsvoorstel 'Elektronische gegevensuitwisseling in de zorg' gepresenteerd. Het wetsvoorstel verplicht zorgaanbieders stapsgewijs erop toe te zien dat zorgverleners tenminste elektronisch uitwisselen. De bedoeling is dat deze uitwisseling uiteindelijk elektronisch en gestandaardiseerd plaatsvindt.

Coronavirus legt een aantal knelpunten bloot

Nu de bestrijding van het coronavirus nog in volle gang is, zien wij een aantal knelpunten ontstaan.

- *Nog niet alle gegevens zijn op tijd beschikbaar*
Bijvoorbeeld de beschikbaarheid van medische gegevens is op het moment van opname vaak nog beperkt. In zijn update aan de Tweede Kamer van 25 maart jl. stelt minister de Jonge van VWS een noodmaatregel voor waarmee hij middels een tijdelijke 'Corona opt-in' medicatiegegevens, van patiënten die nooit een toestemmingsverklaring hebben afgegeven, tijdelijk toch bereikbaar wil maken.
- *Meer regie en zicht op capaciteit is gewenst*
De vereniging van intensivisten geeft aan dat meer regie en zicht op IC-capaciteit nodig is.
- *Geen zicht op volledigheid van gegevens*
Tijdens overplaatsingen reizen belangrijke gegevens, zoals medische voorgeschiedenis, beloop tot op heden en CT-beelden, veelal per brief en DVD met de patiënt mee. De ontvangende partij wordt geacht te werken met de beschikbaar gestelde gegevens.

Op 30 maart jl. presenteerde de minister van VWS een portaal dat ziekenhuizen in staat stelt bovenregionaal gegevens uit te wisselen. Dit portaal faciliteert ziekenhuizen in het beschikbaar stellen van beelden, laboratoriumuitslagen en andere informatie aan ontvangende ziekenhuizen.

Dit portaal is een noodportaal en heeft een tijdelijk karakter.

We moeten zorg veel meer regionaal organiseren

Zorgaanbieders zullen, mede gezien de aanstaande wettelijke verplichtingen, regionaal moeten samenwerken om tot een betere coördinatie van zorg te komen. Hierbij staat gegevensuitwisseling centraal.

In de visie van KPMG is de regio de juiste schaal om elektronische gegevensuitwisseling verder te optimaliseren. Samenwerking werkt het beste als deze ontstaat vanuit de zorgprofessionals, rondom zorginhoudelijke onderwerpen en vanuit de behoefte in de regio.

Voorbeelden van regionale samenwerking en gegevensuitwisseling in Lombardije en New York

KPMG is samen met InterSystems verantwoordelijk geweest voor het implementeren van regionale infrastructuur voor gegevensuitwisseling in onder meer Lombardije en New York.

Ondanks de enorme uitbraak van het virus in deze regio's beschikken de regio's over de juiste middelen om medische data goed en veilig uit te wisselen. Bij het aangaan van de grote uitdagingen is het duidelijk geworden dat de data-infrastructuur levens kan redden.

In deze regio's zien we dat de juiste inzet van oplossingen voor gegevensuitwisseling en samenwerken in regioverbanden het verschil kan maken.

In de regio New York bijvoorbeeld, met een populatie van ruim 19 miljoen mensen, worden gegevens uitgewisseld met behulp van zes regionale samenwerkingsorganisaties. Iedere samenwerkingsorganisatie onderhoudt haar eigen soft- en hardware, personeel, relaties met zorgaanbieders in de regio, data-opslag en governance.

Met behulp van de HealthShare van InterSystems worden verschillende type data uit verschillende bronnen, zoals gegevenssets en beelden, gedeeld tussen zorgaanbieders. Patiëntgerichte zorg, met name voor chronische en hoog-risico patiënten, heeft door deze gegevensuitwisseling een enorme vlucht genomen. InterSystems biedt meerdere technologieën binnen hetzelfde platform waardoor bijvoorbeeld zowel beeldenuitwisseling middels XDS, als granulaire data-uitwisseling middels FHIR, mogelijk is.

De oplossing: een regionaal platform voor gegevensuitwisseling

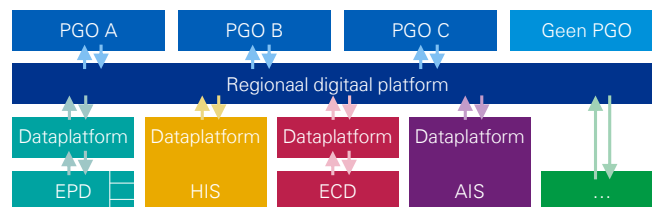
Om snel en veilig gegevens uit te kunnen wisselen heeft iedere regio een platform nodig. Iedere zorgaanbieder in de regio koppelt met dit platform en het platform waarborgt een juiste distributie van gegevens.

De zorgaanbieder bepaalt zelf, vaak in samenspraak met de patiënt, welke gegevens hij beschikbaar stelt aan de regio. Voor het uitwisselen van gegevens met andere zorgorganisaties kan de individuele gebruik blijven maken van zijn eigen applicaties.

Het platform voor gegevensuitwisseling is in staat gegevens op te halen bij verschillende applicaties in verschillende organisaties. Ook bevat het platform functionaliteit voor het transformeren van gegevens naar het juiste formaat en kan het gegevens in de juiste standaard doorsturen naar de ontvangende partij.

Het regionaal beschikbaar stellen en uitwisselen van gegevens leidt tot een enorm verbeterpotentieel voor zowel de zorgaanbieder, de zorgverlener als de patiënt.

Zo heeft InterSystems onlangs in de regio Zuidoost-Brabant, in een 'proof of concept' getoond hoe laboratorium-, huisarts,- en GGZ-gegevens vanuit één regioplatform samengebracht kunnen worden in een persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO) van een patiënt. Dit stelt de patiënt in staat meer regie te voeren over zijn of haar gegevens en behandeling.

Verbinden van regio's

Bij de behandeling van patiënten besmet met het coronavirus is bovenregionale overplaatsing en uitwisseling van gegevens cruciaal. De snelheid waarmee dit nu wordt gerealiseerd, moet worden vastgehouden, waarbij bestaande, werkende oplossingen voor het juiste tempo kunnen zorgen.

Het voorbeeld uit New York, waarbij zes samenwerkingsorganisaties zijn verbonden, laat ons zien dat het structureel vergroten van de schaal waarop gegevensuitwisseling plaatsvindt geen probleem is. De organisaties volgen hetzelfde privacybeleid, en één overkoepelend orgaan beheert in New York de 'master patient index' die de patiënten over alle platformen heen koppelt. Iedere samenwerkingsorganisatie kan de andere organisaties bevragen en kan waarschuwingen over een specifieke patiënt pushen. Moderne uitwisselingsplatformen zijn in staat zeer grote populaties te beheren.

Het coronavirus heeft een grote impact op onze samenleving en stelt het zorgstelsel in Nederland op de proef. Een snelle of versnelde introductie van regionale elektronische gegevensuitwisseling zal het zorgproces verder ondersteunen en niet alleen in tijden van crisis.

Wij helpen u graag met het beantwoorden van de vragen die u heeft over elektronische gegevensuitwisseling.

Contactgegevens

Hylke Kingma
Director Digital Health
T: 06 22 699 239
E: kingma.hylke@kpmg.nl

Mariska de Kort
Manager Digital Health
T: 06 82 538 859
E: dekort.mariska@kpmg.nl

Sommige of alle diensten die hierin worden beschreven, zijn mogelijk niet toegestaan voor KPMG-controlecliënten en hun gelieerde of verwante entiteiten.

[kpmg.com/socialmedia](https://www.kpmg.com/socialmedia)

De informatie in dit document is van algemene aard en is niet bedoeld om de omstandigheden van een bepaalde persoon of entiteit te beschrijven. Hoewel wij ernaar streven om nauwkeurige en tijdige informatie te verstrekken, kan niet worden gegarandeerd dat deze informatie correct is op de datum waarop zij wordt ontvangen of dat zij ook in de toekomst correct zal zijn. Niemand mag naar aanleiding van dergelijke informatie handelen zonder passend deskundig advies na een grondig onderzoek van de specifieke situatie.

© 2020 KPMG Advisory N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263682, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative ('KPMG International'), een Zwitserse entiteit. Alle rechten voorbehouden.